

Nowe kryteria rekrutacji do przedszkoli

2017-04-08

W najbliższych dniach ukaże się zarządzenie Prezydenta Krakowa, które określi terminy naboru do samorządowych przedszkoli. Planuje się, że rekrutacja zostanie uruchomiona 18 kwietnia. Obecnie, aż do 13 kwietnia, trwa przyjmowanie deklaracji od rodziców dzieci, które już uczęszczają do przedszkoli. Przypominamy, że dzieci, które będą kontynuować edukację przedszkolną w dotychczasowym przedszkolu, nie biorą udziału we właściwej rekrutacji - wystarczy, że ich rodzice złożą deklarację dotyczącą dalszego uczęszczania dziecka do danego przedszkola. Natomiast rodzice, którzy chcą po raz pierwszy zapisać dziecko do przedszkola lub zmienić placówkę, mogą już się zapoznać z nowymi kryteriami naboru na rok szkolny 2017/2018.

Od 8 kwietnia obowiązują nowe kryteria naboru do samorządowych przedszkoli. Tego dnia weszła bowiem w życie uchwała nr LXVI/1650/17 Rady Miasta Krakowa z 15 marca 2017 r., w sprawie określenia kryteriów naboru do samorządowych przedszkoli na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego oraz dokumentów niezbędnych do potwierdzania tych kryteriów.

Została ona opublikowana [w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego](#) pod poz. 2044. Uchwała wprowadza sześć kryteriów, które będą brane pod uwagę na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego, oraz ustala, jakie dokumenty są niezbędne, by kandydat i jego rodzice mogli potwierdzić, że kryteria zostały spełnione.

Dlaczego nowe kryteria?

Utrata mocy dotychczas obowiązującej uchwały nr VI/76/15 Rady Miasta Krakowa z 28 stycznia 2015 r. w sprawie określenia kryteriów naboru do samorządowych przedszkoli na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego oraz dokumentów niezbędnych do potwierdzania tych kryteriów, wynika z wejścia w życie przepisów ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59), uchylających wcześniej obowiązujące przepisy.

Ustawa Prawo oświatowe zachowuje dotychczasowe rozwiązania dotyczące kryteriów rekrutacyjnych. W myśl art. 131 ust. 1, do przedszkola przyjmowane są dzieci zamieszkałe na obszarze danej gminy. W przypadku większej liczby kandydatów niż liczba miejsc w przedszkolu, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego brane są pod uwagę łącznie następujące kryteria ustawowe:

1. wielodzietność rodziny kandydata,
2. niepełnosprawność kandydata,
3. niepełnosprawność jednego z rodziców kandydata,
4. niepełnosprawność obojga rodziców kandydata,
5. niepełnosprawność rodzeństwa kandydata,
6. samotne wychowywanie kandydata w rodzinie,
7. objęcie kandydata pieczęcią zastępczą.

W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych w pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeśli po zakończeniu tego etapu przedszkole nadal dysponuje wolnymi miejscami, rada gminy upoważniona jest jako organ prowadzący do określenia kryteriów branych pod uwagę na drugim etapie, tzw. kryteriów gminnych. Mogą mieć one różną wagę. Rada gminy określa też dokumenty niezbędne do potwierdzenia ich spełnienia.

Wskazane w uchwale nr LXVI/1650/17 Rady Miasta Krakowa z 15 marca 2017 r. kryteria, **ponawiają trzy z kryteriów** przyjętych uchwałą nr VI/76/15 Rady Miasta Krakowa z 28 stycznia 2015 r., które z kolei powstały w wyniku konsultacji społecznych przeprowadzonych w 2014 r. oraz poprawek Radnych Miasta Krakowa, zgłoszonych w trakcie procedowania uchylonej uchwały, tj. kryterium odległościowe (§ 2 ust. 1 pkt 1), rodzeństwa kontynuującego (§ 2 ust. 1 pkt 2) i żłobkowe (§ 2 ust. 1 pkt 3).

W nowej uchwale uszczegółowiono również zasady przyznawania punktów za:

- kryterium odległościowe, które spełnione będzie maksymalnie w trzech przedszkolach (tj. najbliższym miejsca pracy/nauki matki, ojca i zamieszkania dziecka) spośród wszystkich wskazanych na liście preferencji (§ 2 ust. 2). Brak takiego ograniczenia powodował, że rodzice wskazywali kilka-kilkanaście przedszkoli, które uznawali za najbliższe, a komisje rekrutacyjne nie dysponowały podstawą prawną do zanegowania tych wskazań. Ponadto rozszerzono kryterium o rodziców nie tylko studiujących, ale również uczących się w trybie dziennym (stacjonarnym);
- kryterium żłobkowe, które spełnione będzie jedynie w przypadku dzieci w bieżącym roku szkolnym uczęszczających do żłobka (§ 2 ust. 1 pkt 3). Brak takiego ograniczenia powodował, że kryterium, którego założeniem jest zapewnienie możliwości kontynuacji opieki nad dzieckiem w przedszkolu, premiowało rodziców w bieżącym roku szkolnym niekorzystających z opieki żłobkowej, ale korzystali z niej w jakimkolwiek czasie poprzedzającym rekrutację.

Ponadto doprecyzowano budzące wątpliwości interpretacyjne zapisy dotyczące:

- kryterium odległościowego, w którym pojęcie najbliższej miejsca zamieszkania/pracy/nauki zastąpiono pojęciem droga z domu/miejsca pracy/nauki do przedszkola, zaczerpniętym z przepisów prawa oświatowego dotyczących drogi dziecka z domu do szkoły (§ 2 ust. 1 pkt 1);
- kryterium rodzeństwa kontynuującego, w którym pojęcie przedszkole pierwszego wyboru, zastąpiono pojęciem przedszkole wskazane jest pierwsze na liście wybranych przedszkoli, odpowiadającym zapisom ustawy Prawo oświatowe (art. 156 ust. 2).

Nowa uchwała uwzględni uwagi organu nadzoru prawnego sformułowane w wyniku wszczętego postępowania nadzorczego dotyczącego kontroli legalności uchwały nr VI/76/15 Rady Miasta Krakowa z 28 stycznia 2015 r. w sprawie określenia kryteriów naboru do samorządowych przedszkoli w drugim etapie postępowania rekrutacyjnego oraz dokumentów niezbędnych do potwierdzania tych kryteriów. Wojewoda Małopolski pismem z 26 lutego 2015 r. (WN-II.4100.36.2015), skierowanym do Rady Miasta Krakowa zakwestionował kryteria:

- Dziecko obojga rodziców pracujących/studiujących w systemie stacjonarnym;
- Czas pobytu dziecka w przedszkolu powyżej 5 godzin dziennie;
- Dziecko, którego rodzice mieszkają w Gminie Miejskiej Kraków i w rocznym zeznaniu o wysokości osiągniętego dochodu wskazują miejsce zamieszkania na terytorium Gminy Miejskiej Kraków, osobiście lub za pośrednictwem płatnika.

Wątpliwości organu nadzoru budziło uznanie odprowadzania podatku dochodowego przez rodziców dziecka we właściwej gminie, czyli gminie, w której znajduje się przedszkole i do którego o przyjęcie dziecka ubiegają się jego rodzice (lub też odprowadzanie podatku od tych rodziców przez płatników w takiej gminie), za kryterium rekrutacyjne uwzględniające potrzeby dziecka i jego rodziny. Nadto przypisanie temu kryterium kluczowego znaczenia warunkującego przyznanie dodatkowych punktów rekrutacyjnych do przedszkola.

Powyższe wątpliwości organu nadzoru wynikały z tego, że wówczas ustawa o systemie oświaty, a obecnie ustawa Prawo oświatowe, nakazuje organom gminy przy określaniu kryteriów rekrutacyjnych, aby w pierwszej kolejności kierowały się one potrzebami dziecka i rodziny w taki sposób, by rekrutacja umożliwiała dostęp do przedszkola dziecku, którego rodzice (rodzic) muszą pogodzić obowiązki zawodowe z rodzinnymi. Przy uwzględnieniu zatem ustawowych założeń dotyczących określenia tzw. gminnych kryteriów rekrutacyjnych, jak również mając na uwadze okoliczność, iż kryterium opłacania podatku dochodowego we właściwej gminie uznano w istocie za kryterium decydujące o przyjęciu do samorządowego przedszkola, wątpliwości organu nadzoru budziło wypełnienie przez organ stanowiący gminy celów i założeń ustawodawcy określonych w tych ustawach.

Wątpliwości budziło również uznanie konieczności odprowadzania podatku dochodowego we właściwej gminie, a zatem w istocie uznanie potrzeb fiskalnych za rzeczywiste lokalne potrzeby społeczne wpływające na przyznanie dziecku miejsca w publicznym przedszkolu.

W przypadku kryterium „Dziecko obojga rodziców pracujących/studiujących w systemie stacjonarnym”, organ nadzoru zauważył, że wskazany zapis w rzeczywistości może ograniczyć prawo dostępu do przedszkola rodzicom dziecka, w których tylko jeden z rodziców pracuje, względnie studiuje w systemie stacjonarnym, a drugi z rodziców nie może np. podjąć pracy zawodowej z uwagi na okoliczność, że nie może dziecku zapewnić alternatywnej opieki.

W tego rodzaju sytuacji, kryteria zamiast umożliwić takim rodzicom skorzystanie z publicznego przedszkola, z założenia stawiały ich w gorszej sytuacji, ograniczając tym osobom prawo do dodatkowych punktów rekrutacyjnych, co w rzeczywistości przełożyć się może na to, że jeden z rodziców nie będzie mógł podjąć studiów stacjonarnych lub podjąć się świadczenia pracy. W konsekwencji rzeczony zapis uchwały może, w ocenie organu nadzoru, jedynie częściowo wypełniać założenia ustawowe, które nakazują, by przy określaniu kryteriów rekrutacyjnych kierować się zapewnieniem „jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny, zwłaszcza potrzeb rodziny, w której rodzice albo rodzic samotnie wychowujący kandydata muszą pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi”.

W odniesieniu do kryterium pobytu dziecka w przedszkolu powyżej pięciu godzin dziennie, organ nadzoru zauważył, że przedmiotowe kryterium w momencie przeprowadzenia naboru jest w rzeczywistości nieweryfikowalne w kontekście następczych działań i rzeczywistego wymiaru czasu pobytu dziecka w przedszkolu, zwłaszcza w świetle tego, że dokumentem niezbędnym do potwierdzenia tego kryterium wskazywanym przez organ stanowiący gminy jest oświadczenie o planowanym pobycie dziecka w przedszkolu powyżej pięciu godzin dziennie.

W ocenie organu nadzoru powyższy zapis oznacza, że w każdym czasie po rekrutacji do momentu przyjęcia do publicznego przedszkola, rodzic może zmienić oświadczenie o

„planowanym” pobycie dziecka w tej placówce, co jest, w ocenie organu nadzoru, oczywiste w uwzględnieniu też czasu, jaki ma miejsce pomiędzy naborem a samym rozpoczęciem zajęć w przedszkolu. Co więcej, może nie składać takiego oświadczenia, ale faktycznie ograniczyć czas pobytu dziecka w przedszkolu. Tym samym zapis ten w istocie pozornie spełnia wymogi formalne, niemniej w rzeczywistości może prowadzić do nadużyć w celu uzyskania dodatkowych punktów na potrzeby prowadzonej rekrutacji.

Uwzględnienie powyższych uwag organu nadzoru prawnego pociągnęło za sobą konieczność rezygnacji z wyżej wymienionych kryteriów, zamiast których w nowej uchwale przyjęto następujące kryteria:

- dziecko uczestniczyło w ubiegłorocznym postępowaniu rekrutacyjnym do przedszkola wskazanego we wniosku rekrutacyjnym jako pierwsze na liście wybranych przedszkoli i nie zostało przyjęte do tego przedszkola – kryterium to jest kolejnym po kryterium „żłobkowym” które uzyskało największą liczbę głosów w wyniku konsultacji społecznych przeprowadzonych przed podjęciem uchylonej uchwały nr VI/76/15 Rady Miasta Krakowa z 28 stycznia 2015 r.;
- rodzeństwo dziecka uczestniczy w postępowaniu rekrutacyjnym do tego samego przedszkola – kryterium to znalazło się w pierwszej dziesiątce kryteriów z największą liczbą głosów w wyniku konsultacji społecznych;
- dziecko jest członkiem rodziny objętej nadzorem kuratorskim lub wsparciem asystenta rodziny – kryterium to uwzględnia konieczność zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka wymagającego szczególnego wsparcia.